

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

FUCK THE SYSTEM, NOT ME !

Toneelspel in 5 scènes voor de oudere jeugd

door

JORIS VAN DEN EYNDE

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen
1997
Nr.1768

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste VIER tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde auteursrechten aan:

S.A.B.A.M.
Aarlenstraat 75-77
1040 Brussel 4

Na aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt men van de uitgever een aankoopbewijs. Dit bewijs moet samen met een aanvraagkaart waarop plaats en datum(s) van opvoering werden ingevuld, minstens veertien dagen voor de opvoering(en) naar S.A.B.A.M. worden gestuurd.

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gekopieerde boekjes.

Wanneer men niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende auteursrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland wende men zich tot:

I.B.V.A. "Holland"
Postbus 363
1800 AJ Alkmaar.

© 1989 Toneelfonds J. Janssens/Joris van den Eynde

Niets uit deze uitgave mag worden veeveelvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Personages

Alle rollen zijn te spelen door 3 acteurs

John, vijftienjarige jongen

Vader van John

Moeder van John

Agent

Agent 2

Agente

Rechter

Direktrice van observatiecentrum

Opvoedster

Psychiater

Scène 1: De keuken

John zit aan tafel voor zich uit te dromen met een soldeerbout in de hand. Op een scherm worden dia's geprojecteerd. De eerste dia toont een muur waarop "Fuck the system" staat geschilderd. De andere dia's tonen reclameborden, die de droomwereld van John weergeven: beelden van liefde en warmte. Ondertussen horen we Stevie Wonder "I just called tot say I love you" zingen.

Door het rinkelen van de telefoon schrikt John wakker. De muziek komt nu - iets meer op de achtergrond - uit de radio.

JOHN

(Neemt telefoon op) Hallo? Ah, Ludo! Uw pick-up? Nee, daar kan ik vandaag niet aan beginnen. Ik kan daar ook niets aan doen. Ik heb u toch gezegd dat ik pas volgende week tijd ging hebben. Goed, ik zal mijn best doen. Maar laat me dan voortwerken, okee? Onze pa is weer op de lappen, dus ik profiteer ervan... Hij is al op weg naar huis? Zijt ge zeker? Hij heeft onderweg nog een fles jenever gekocht? Zeg, we praten morgen op school wel verder, okee? Ik ga hier de boel wat opruimen. (legt hoorn neer) Verdomme, hè.

(gaat naar tafel om op te ruimen en trapt daarbij op zijn kist met knutselgerief)

Waarom moet die juist vandaag zo vroeg thuiskomen?

(Verbrandt zich aan de soldeerbout. Wil daarom snoer uittrekken en gaat doorvoor op de schommelstoel staan die voor het stopkontakt staat. De gammele schommelstoel valt hierdoor in brokken uiteen. Hij verliest het evenwicht en grijpt naar de kapstok die er vlak tegen staat. Hij valt met de kapstok op de grond)

Waarom moeten hier altijd zoveel jassen aan de kapstok hangen? (Zet kapstok recht, maar laat de jassen liggen, want hij merkt het snoer weer op. Bij het uittrekken van het snoer krijgt hij een elektrische schok. Dan herstelt hij de schommelstoel gedeeltelijk en hangt de jassen terug aan de kapstok. Hij gooit het knutselgerief dat op tafel ligt in zijn kist en werpt deze in de keukenkast. Daarna zet hij een waterketel op het gasfornuis en doet koffie in de filter)

't Is weeral van die slechte koffie.

Ik zal maar wat stofzuigen ook...

(neemt stofzuiger, wilt snoer in stopkontakt steken, maar durft schommelstoel niet meer verzetten. Om er toch aan te kunnen neemt hij de kleine visbak die naast de schommelstoel op een klein tafeltje staat weg en zet hem op de keukentafel. Morst hierbij op de tafel. Steekt stekker in stopkontakt en begint te stofzuigen tot hij merkt dat het water van de tafel druppelt)

Nu dat nog.

(zet kopjes onder het stromend water, doet water in filter, trekt stekker stofzuiger uit, zet stofzuiger weg en laat bij het terugkomen een gedeelte van de frietkeltel die op de keukenkast staat op de grond vallen, doet voor de tweede keer water in de filter, neemt visbak terug van de tafel, kuist met schotelvod het water van de tafel en de grond en wringt het uit in de kopjes. Hij weet er nu echter geen blijf mee) Ja zeg.

(giet het water ten einde raad in de visbak, zet de kopjes op tafel en dekt de tafel. Ziet dode vis in de visbak, haalt hem eruit, wikkelt hem in schotelvod en gooit hem in de keukenkast. Zet t.v. op. Dekt tafel verder. Als hij daarmee klaar is bladert hij in de Humo. Hoort gestommel van vader en gaat kijken. Gaat zitten, zet muziek uit de jaren 50 op en bladert verder in Humo. Vader komt dronken binnen met fles jenever)

Dag pa!

(vader jongleert met de fles, gaat zitten, stelt vast dat er geen druppel meer uit de fles komt en laat hem in de visbak vallen)

Pa!

VADER

Een pintje!

JOHN

Ja maar, ik heb koffie gezet!

VADER

Een pintje godverdomme. Zagevent.

JOHN

Ja, pa. (geeft pint) Alstublieft pa.
Pa, ik heb honderd frank nodig.

VADER

Ik heb geen honderd frank. Vraag dat maar aan uw moeder, jong.

JOHN

Ik heb het gisteren al aan ons moeder gevraagd. Ze zei dat ik het aan u moest vragen.

VADER

Ga ervoor werken zoals ik. Ik zit al van mijn veertien jaar in de kraan aan den dok. Weet ge wat dat is, jong?

JOHN

Ik wil later niet aan den dok gaan werken.

VADER

Watte? Denkt ge dat de dok te min is voor u, snotneus? Ziet hem daar zitten.

JOHN

Nee, maar ik ben nogal onhandig en...

VADER

Dat moet ge niet zeggen. Ge zijt nog te lomp om de stront uit de beerput te halen, gij. Voor wat hebt ge dat geld nodig?

JOHN

We moeten een boek kopen voor school. Voor Nederlands.

VADER

Ge klapt al genoeg Hollands. Hebben ze dan in 't school geen boeken?

JOHN

Ja, maar die moeten we nu zelf kopen.

VADER

Wel, ga er dan voor werken.

JOHN

Ik ga toch al werken in 't week-end.

VADER

Hebt ge dan geen geld genoeg?

Geef me nog een pintje, komaan. Zever niet.

Is dat alles: gelei, choco, droog brood... Ik wil eten. Geef me die worst van gisteren. En wat rap.

JOHN

Ons ma heeft gezegd dat we die worst moeten houden voor morgen.

VADER

Komaan, vooruit. Die worst van gisteren of ik klop erop.

JOHN

Pa, ik heb die honderd frank echt nodig, zenne.

VADER

Zoudt ge nu eens niet uitscheiden met dat gezever over die honderd frank, snotneus, godverdomme! (slaat met vuist op bord, waardoor de worst de lucht invliegt) Waar is die worst?

JOHN

Daar.

VADER

Raap ze op. En rap. Blijf van mijn frak.

JOHN

Ja, maar die worst... (raapt de worst op, veegt hem proper aan zijn trui en geeft hem aan zijn vader) Alstublieft pa.

VADER

(zet muziek luider en begint te dansen) Allez vooruit, hef uw lui gat op en dans wat, jongen (trekt stoel onder John vandaan). Ik zal het u eens leren.

JOHN

Ik kan daar niet op dansen.

VADER

Komaan jongen, zever niet. Draai wat rond en draai met uw kont.

MOEDER

(op) Wat zijn jullie aan 't doen, stel kerstekinderen?

VADER

Ze smijten hier nog wat binnen.

MOEDER

Hebt ge weer te veel gezopen, ja?

JOHN

Dag ma!

MOEDER

Dag mijn zoeteke, mijn ventje!

JOHN

Onze pa wil die honderd frank niet geven.

MOEDER

(zet radio stil) Verdomme, dat lawaai. Honderd frank?

JOHN

Ahwel ja, die honderd frank voor dat boek dat ik gisteren aan u heb gevraagd. Onze pa wil die niet geven.

MOEDER

Ik heb geen geld meer. (vader zet radio luider) Jules geef die jongen eens honderd frank (zet radio af).

VADER

Ik heb geen honderd frank. Zuip wat minder, dan hebt ge honderd frank (zet t.v. aan).

MOEDER

(zet t.v. af) Die jongen heeft dat nodig zenne. Geef die nu eens honderd frank. Verdomme, wat is er nu toch?

VADER

Meiske, zever niet, mijn oren doen er zeer van (legt krant over zijn hoofd).

MOEDER

Verdomme, 't is altijd hetzelfde met die venten. Kinderen maken, ja, maar ervoor zorgen daar komt niets van. Poepen, dat is het enige dat ze kunnen.

VADER

(met hoofd door krant) Poepen!!! Hebt ge goesting? Komaan, we vliegen erin.

MOEDER

Vergeet het maar!

VADER

(loopt haar achterna) Kom hier mijn schatje, kom hier mijn poepemieke.

MOEDER

Laat het.

VADER

(tot John) Uit de weg gij! (tot moeder) Kom eens hier gij...

MOEDER

Laat me gerust.

VADER

(zingt) Toreador, pas op er komt een stier aan...

(moeder verbergt zich onder de tafel, maar vader haalt haar eronder uit) Hier is ze, mijn koekeloerepoesewoefke.

MOEDER

Blijf van mijn lijf.

VADER

Kom, drink nog een pintje, kom. Hier sè, niet zeveren. Maar mijn schatteke... I am Tarzan, you my Jeanneke (ze flirten).

(tot John) Wat is 't, viezerik. Draai u om, vuile gluurder.

Allez, komaan... allez, spring eens. Niet onder tafel! Ge moet uw moeder niet nadoen. (tot moeder) Ge leert hem schoon manieren! (zet stoel midden in de keuken)

MOEDER

Jules!

VADER

Oh, zie eens wat ik gevonden heb? Hier is een boom. Spring eens in de boom. (John is niet gewillig) Een aap moet getemd worden, die moet wat sjotten krijgen. Komaan jongen. Nu springt hij sè. Een banaan? Ja, hè, ge hebt grote honger. Hier is een banaan. Spring er eens naartoe. Hoep! Goed, jongen, goed. Freet hem nu maar op. (Moeder probeert vader af te leiden) Wat is er mijn poppeke? Ik voel dat ge goesting hebt. Ik heb ook goesting (Vader en moeder af). Oh... schat... Ik denk dat ik wel tien keer achtereen kan. Domme, mijn turet zit tussen mijn broek. Oh...

JOHN

Godverdomme, dat is hier ook altijd hetzelfde. Als ik die honderd frank niet krijg, dan pak ik ze zelf. Waar is ons vader zijn portefeuille? Verdomme, maar vijftig frank. (haalt twee koekjestrømmels uit de keukenkast en proeft aan een koekje uit één van de dozen) Eh! Die koekjes zijn zeker twee maanden oud. (Doet andere doos open) Ons moe hare spaarpot! Vijfduizend frank! Ahwel, dan bol ik het ineens af. Ik ben het beu, in dat apenkot hier. (Gaat af, maar komt meteen weer op met koffer) Wat denken ze nu wel? 't Is altijd hetzelfde hier. Ik zal mij ook eens gaan amuseren sè. (Doet kleren van de waslijn in de koffer) Dat ze verrekken. Ik kom nooit meer terug. (af).

NACHT - wekker loopt af

VADER

(achter scène) Godverdomme. Dzu!!! Hoe zet ge dat spel hier af. (wekker wordt afgezet) En die ligt hier weer grondig te maffen.

(op) Wat is me dat hier voor een rommel. (Ziet fles in visbak) Die van ons weet de vuilbak niet staan zeker (gooit fles in vuilnisbak, zet stoel goed en belegt enkele broodjes om mee:

naar zijn werk te nemen) 't Is alle dagen hetzelfde. Die is alleen goed voor in 't bed. Voor de rest is er geen kloten mee aan te vangen. (Doet jas aan en zoekt in zijn zakken)
Marie! Marie!

MOEDER

(achter scène) Ja?

VADER

Hebt gij vijftig frank uit mijn portefeuille genomen?

MOEDER

Nee.

VADER

(kijkt op zijn horloge, schenkt koffie in en drinkt hem op. Neemt koekjesdoos uit kast en doet hem open)
Godverdomme, Marie, hier is vijfduizend frank weg. Marie, wat hebt ge met die vijfduizend frank gedaan?

MOEDER

Welke vijfduizend frank?

VADER

Allez, kom hier, kom uit uw nest (af) Vooruit luie trut, komaan!

MOEDER

(op) Zeg...

VADER

(komt achter haar op en doorzoekt de andere jaszakken)
Waar is die vijfduizend frank?

MOEDER

Waar is dat geld nu?

VADER

Gij weet van niets zeker?

MOEDER

(met koekjestrommel in haar handen) Dat zat hier toch in?

VADER

(trekt moeder weg van bij de ijskast) Kom, uit de weg. (trekt ze weg van bij de t.v.) Ge staat altijd in mijn weg.

MOEDER

Verdomme.

VADER

(trekt ze van bij de tafel weg) Uit de weg. Dat ik het hier allemaal zelf zoek. Allez, kom, hup.

MOEDER

Zeg, ik kruip terug in mijn nest hè, jongen (af).

VADER

Verdomme toch hè. Dju! Marie? Marie, waar zijt ge nu? Marie? Marie, blijf eens hier! (gaat af en komt even later terug terwijl hij Moeder voortsleurt) Vooruit, zoek eens wat mee. Komaan. (vindt rommel John in de keukenkast) Wat is dat voor een rommel hier? Dat is zeker van den John. Domme toch.

MOEDER

(zoekt eveneens in de keukenkast) AAAAAAh!!! Wat is dat... Oh! (houdt dode vis voor zich uit)

VADER (neemt de vis af)

Moet ge daar zo'n kabaal voor maken. Een dooi viske. Ik zāl eens wat meer uitleg gaan vragen aan de John. Ruimt gij de boel hier maar op (vader af. Moeder ruimt de tafel af) John! Waar zijt ge? Zijt ge weer op zolder? Ik zal eens komen sè. (Op) Zeg Marie... Wat doe ik hier met die vis, godverdomme?

MOEDER

Zeg!!! Doe dat weg.

VADER

Hij zal niet bijten, zenne, maske! (plaagt haar met de vis)

MOEDER

Doe dat weg.

VADER

(aapt haar na) Doe dat weg! (gooit vis in vuilnisbak) Hier, hij is al weg. Oh ja, da's just. Den John is niet op zijn kamer.

MOEDER

Hoe, den John, is niet op zijn kamer? (af)

VADER

Er is vijfduizend frank weg. Dat is erger.

MOEDER

John!!! John!!! John!!!

VADER

En die rommel, godverdomme? Ik zal het hier maar allemaal zelf doen zeker. (zet de rommel achter de keukenkast) Blijf meer in uw kot, dan zult ge dat niet hebben! (Moeder blijtend op) Wat krijgen we nu zeg? Begin niet, hè! Met dat geblijt, zeg, amai.

MOEDER

(gaat zitten) Den John is weg.

VADER

Kom, schei er alstublieft mee uit, hè, maske. Seffens moet ik de pompiers nog gaan bellen om alles leeg te pompen. Ik sta met mijn voeten in 't nat, begot. Ik zal hem eens van school halen sè. Ik zal hem eens van achter die banken vandaan sleuren.

MOEDER

Die is niet in school.

VADER

Hoe weet gij dat nu?

MOEDER

Hier is zijn boekentas.

VADER

Nu nog veel schoner. En maak me niet zenuwachtig alstublieft. Blijf kalm gelijk ik. (drinkt van koffie) Verdomme hè, die smeerkap. Een paar kletsen rond zijn oren, ja, en stampen onder

zijn hol. (Slaat op tafel, waardoor moeder nog luider schreeuwt).
't Zal zo niet aflopen, hè. Wacht tot dat ik hem in mijn handen
krijg sè. Ik zal er eens achter gaan (af).

Scène 2: De Mustang

Diareeks 2 toont opnieuw de droomwereld van John. John is in een dancing of een jeugdclub en staat daar in het middelpunt van de belangstelling. Alles straalt een sfeer van vriendschap en vreugde uit. Ook door de meisjes wordt hij op de handen gedragen. Dit alles op de muziek van "Running" van Jezebel.

Running (tekst en muziek van Gerd Van den Berghe)

running for the bus
 running for the train
 as hard you can

running for a job
 running for a boss
 as hard you can

running for the past
 running for the future
 as har you can

running for money
 running for your life
 as hard you can

running for the beauty
 running for the beast
 as hard you can

running keep running
 running for the run
 as hard you can

Als de diareeks gedaan is horen we newe-wave-muziek en zien we John op een barkruk zitten in een discotheek.

JOHN

Garçon? Garçon? Allez, zie mij hier zitten. 't Is hier goed zeiden ze: live muziek, goede sfeer, ge maakt gemakkelijk veel vrienden, ge kunt een babbelke doen. Ik zit hier al heel de avond. Er heeft nog niemand een woord tegen mij gezegd. Ja, de